

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3809

Vragen van het lid **Van der Staaij** (SGP) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *Taiwan en China*. (ingezonden 9 augustus 2022).

Antwoord van Minister **Hoekstra** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 30 augustus 2022).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht «China zegt dat militaire oefeningen bij Taiwan toch verdergaan»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u aangeven wat de reden of het doel was van het bezoek van de Amerikaanse politica Pelosi aan Taiwan?

Antwoord 2

In de persverklaring van 3 augustus gaf afgevaardigde Pelosi, *Speaker of the House of Representatives* van het *Congress*, aan dat het bezoek van de parlementaire delegatie naar Taiwan tot doel had een krachtig signaal af te geven van steun aan Taiwan. Ik verwijs u verder naar het uitgebreidere persbericht² en overige uitlatingen van haarzelf en andere leden van de parlementaire delegatie, o.a. op sociale media.

Vraag 3

Hoe duidt u de Chinese reactie op dit bezoek, die bestaat uit druk, dreigementen en militaire oefeningen waarbij ook de territoriale integriteit van Taiwan wordt geschonden?

Antwoord 3

Van 4 tot 10 augustus heeft het Chinese Volksbevrijdingsleger (PLA) oefeningen uitgevoerd op meerdere locaties rond Taiwan. Daarbij hebben Chinese marineschepen en gevechtsvliegtuigen voor het eerst in het kader van dergelijke oefeningen de middellijn tussen Taiwan en het Chinese

¹ NOS, 8 augustus 2022

² Pelosi Statement on Congressional Delegation Visit to Taiwan | Speaker Nancy Pelosi

vasteland overschreden, de officieuze grens in de Straat van Taiwan. Ook heeft het PLA ballistische raketten over het Taiwanese hoofdeiland afgeschoten, die deels in wateren terecht zijn gekomen die Japan claimt als onderdeel van de eigen exclusieve economische zone. Het kabinet betreurt iedere escalatie die de veiligheid in de Straat van Taiwan en de regio in gevaar kan brengen, of die tot doel heeft de status quo eenzijdig te veranderen. Nederland en de EU roepen op tot terughoudendheid en de-escalatie. Grootschalige militaire oefeningen dragen hier niet aan bij.

Vraag 4

Wat vindt u van de uitspraak van China dat Taiwan bij China hoort en er daarom sprake is van «normale militaire oefeningen in eigen wateren»?

Antwoord 4

De militaire oefeningen die China heeft ondernomen hebben geen precedent qua intensiteit en bovendien ondernam het PLA militaire oefeningen rondom het gehele eiland Taiwan. Het kabinet is bezorgd dat door dergelijke oefeningen het risico op mogelijke ongelukken en misrekeningen toeneemt.

Vraag 5

Beaamt u dat Taiwan een legitieme aanspraak heeft op zelfbeschikking en onafhankelijkheid? Zo nee, waarom niet en wat is dan volgens u de status van Taiwan?

Antwoord 5

In het kader van het Nederlandse één-Chinabeleid, erkent Nederland de regering van de Chinese Volksrepubliek als enige wettige regering van China. Nederland onderhoudt géén diplomatieke betrekkingen met Taiwan. Wel onderhoudt Nederland goede economische, culturele en wetenschappelijke betrekkingen met Taiwan. Het kabinet is van mening dat geschillen tussen de Chinese regering en Taiwan, ook over de status van Taiwan, vreedzaam moeten worden opgelost, waarbij rekening gehouden moet worden met de wensen van de Taiwanese bevolking.

Vraag 6

Hoe beoordeelt u de houding en het gedrag van China in de bredere regio, inclusief de Zuid-Chinese Zee? Beamt u dat de Chinese territoriale claims een schending vormen van het internationaal recht, zoals ook het Internationaal Gerechtshof heeft geoordeeld?

Antwoord 6

De Nederlandse regering volgt ontwikkelingen in de Zuid-Chinese Zee nauwgezet en heeft zorgen over de groeiende spanningen. Deze kunnen gevolgen hebben voor de internationale scheepvaart en de regionale stabiliteit. Beide zijn voor Nederland van essentieel belang. Nederland keurt unilaterale acties in de Zuid-Chinese Zee die de regionale stabiliteit en de internationale rechtsorde bedreigen af. Het kabinet is voorstander van vreedzame geschillenbeslechting via arbitrage. Het steunt derhalve onder meer de uitspraak van het arbitraal tribunaal onder auspiciën van het Permanent Hof van Arbitrage uit 2016 inzake de Zuid-Chinese Zee en roept China op deze uitspraak te respecteren. Het kabinet verwelkomt de onderhandelingen tussen China en ASEAN over een gedragscode in de Zuid-Chinese Zee en ondersteunt landen in de regio met kennisopbouw over internationaal (zee)recht, in het bijzonder de VN Conventie over het Internationaal Zeerecht (UNCLOS). Nederland dringt er bilateraal en in EU-verband bij alle betrokken partijen op aan een vreedzame oplossing te vinden inzake de overlappende territoriale claims in de Zuid-Chinese Zee, in overeenstemming met het internationaal recht.

Vraag 7

Op welke wijze heeft Nederland, ook in EU- en/of internationaal verband, steun geuit richting de VS en Taiwan rondom het bezoek van Pelosi? Als dit nog niet gebeurd is, waarom niet, en bent u alsnog voornemens dit te doen?

Antwoord 7

In EU-kader (Hoge Vertegenwoordiger Borrell) en in gesprekken met de Chinese ambassadeur op hoogambtelijk niveau zijn de zorgen overgebracht over de oplopende spanningen rond Taiwan en hebben Nederland en de EU opgeroepen tot terughoudendheid en de-escalatie.

Vraag 8

Op welke wijze wordt China opgeroepen haar «militaire oefeningen» rond Taiwan te beëindigen?

Antwoord 8

In lijn met de oproepen van de EU bij monde van HV Borrell, heeft Nederland China opgeroepen terughoudendheid te betrachten in de Straat van Taiwan. De Minister-President heeft op 23 augustus jl. in een gesprek met zijn Chinese ambtsgeenoot Li Keqiang eveneens zijn zorgen over de recente ontwikkelingen overgebracht, opgeroepen geen unilaterale acties te ondernemen die de status quo mogelijk kunnen aantasten en af te zien van escalerende acties.

Vraag 9

Welke consequenties kan een mogelijke escalatie van de vijandigheden van China richting Taiwan betekenen voor Taiwan zelf, maar ook voor de veiligheid en belangen van Nederland, de EU en de internationale gemeenschap? Bereidt Nederland zich, samen met gelijkgezinde landen, op een dergelijk scenario voor?

Antwoord 9

De Straat van Taiwan is een belangrijke vaarroute. Het veilig en open houden van deze zeeroute is een gedeeld belang van de internationale gemeenschap. Instabiliteit in de regio en blokkades van vaarroutes kunnen leiden tot ernstige belemmeringen voor de handel en voorzieningszekerheid. Afhankelijk van het niveau van escalatie, kan ook de waardeketen van halfgeleiders ontregeld raken, met grote gevolgen voor de wereldeconomie. Dergelijke verstoringen raken de vitale belangen van Nederland en Europa. Nederland wordt in het bijzonder geraakt door verstoringen gezien zijn open economie. Het kabinet volgt de ontwikkelingen derhalve op de voet, evenals relevante ontwikkelingen in de rest van de wereld.

Vraag 10

Op welke wijze heeft Nederland, conform de aangenomen motie-Bisschop/Van Helvert (Kamerstuk 35 207, nr. 8, haar steun uitgesproken voor een betekenisvolle participatie van Taiwan binnen internationale organisaties en hoe en wanneer zal Nederland dit ook in de (nabije) toekomst blijven doen?

Antwoord 10

Nederland blijft, binnen ons één-Chinabeleid en samen met gelijkgestemde landen, voorstander van betekenisvolle deelname van Taiwan binnen internationale organisaties over zaken die van mondiaal belang zijn. Zo heeft Nederland in 2020, 2021 en 2022 erop ingezet om Taiwan op betekenisvolle wijze te laten deelnemen aan bijeenkomsten in WHO-verband, waaronder als waarnemer aan de WHA. Nederland heeft daartoe reeds driemaal een brief met gelijkgestemde landen aan DG WHO medeondertekend, waarvan de laatste in mei 2022. Waarnemersstatus van Taiwan bij de WHA is voor Nederland geen doel op zich. Het belangrijkste is dat Taiwan niet verstoken mag blijven van cruciale informatie voor de volksgezondheid, en dat de internationale gemeenschap niet verstoken mag blijven van Taiwanese ervaringen en inzichten – bijvoorbeeld waar het de bestrijding van COVID-19 betreft.